

Schriftelijke vragen ex Art 38 RvO

Aan: Het college van B&W van Groningen

Betreft: contract CHP Zuidelijke Ringweg

Datum: 22 juli 2020

Geacht college,

In juni 2016 werd de raad geïnformeerd over de gunning van de aanpak ring zuid aan de aannemerscombinatie Herepoort. Ruim binnen het beschikbare budget zou deze combinatie van grote duitse wegenbouwers en regionale aannemers bij uitstek geschikt zijn de klus te klaren. Helemaal toen een jaar later bleek dat ook nog de drie extra's, waaronder de voetgangers/fietstunnel Esperantostraat, zonder extra kosten gerealiseerd zou worden en de aannemer een oplossing had bedacht voor de voetgangers oversteek bij de Papiermolen.

Twee jaar later was de euforie omgeslagen in diepe triestheid:

- Verzakking van de Heperzoomtunnel met als effect een jaar latere oplevering;
- Uitstel van de oplevering van de zuidelijke ring met als gevolg:
 - o Drie jaar extra bouwverlast voor de aanpalende wijken;
 - o Even zo lange hinder voor het verkeer;
 - o Door de gewijzigde planning vijf jaar langer verkeerslawaaï voor de Buitenhof;
 - o 7 ton extra kosten voor de gemeente voor de aanleg stil asfalt bij Hoogkerk;
 - o Drie jaar langer ontbreken van een overgang bij de Esperantolaan waardoor fietsers en voetgangers tussen de Oosterpoort en de Hereweg een forse omweg moeten maken;
- Een overschrijding van het aanbestedingsbudget met mogelijk honderden miljoenen euro's.

Voor onze fractie is het glashelder: deze aannemer een wanprestatie levert waarvan de volledige verantwoordelijkheid op diens conto is te schrijven. Van overmacht situaties is geen sprake.

Op 8 juli j.l. is de raad op de hoogte gesteld van een principe overeenkomst tussen de aannemer en de opdrachtgever omtrent de kosten. Details zijn onder geheimhouding bekend gemaakt aan de raad. Een aantal fracties waaronder de onze heeft niet deelgenomen aan deze zitting. Wij zijn van mening dat openbaarheid recht doet aan de informatieplicht aan de bevolking. Temeer daar de wethouder aangaf dat "openbaarheid eerder een kwestie van weken dan van maanden" is.

Ondertussen heeft de voltallige oppositie in de provinciale staten, financieel verantwoordelijk voor de aanpak ring zuid het standpunt ingenomen dat het contract met de aannemer ontbonden moet worden wegens wanprestatie, het project opgeknipt moet worden in onderdelen die vervolgens worden aanbesteed.

Naar verluidt wordt dekking van het ons onbekende tekort gezocht in het (deels) schrappen van drie op stapel staande infra structurele projecten in de provincie. Op voorhand is het voor onze fractie onacceptabel dat de financiële gevolgen van de wanprestatie van de aannemer afgewenteld wordt op de verdere ontwikkeling van de leefbaarheid en economie in de provincie.

Binnenkort wordt de raad geïnformeerd over de inhoud van de overeenkomst, die moet worden goedgekeurd door de provinciale staten. De gemeente Groningen is een van de drie opdrachtgevers. Om een goed politiek oordeel te kunnen vormen over de overeenkomst heeft onze fractie een aantal vragen waarvoor de tijd ontbrak op 8 juli. Wij verzoeken u de vragen te beantwoorden voor of tegelijkertijd met het bekend worden van de concept overeenkomst met de aannemer.

1. Een van de belangrijkste verkeersaders van onze gemeente is al tijden verstopt met jarenlange vertraging. Is het college 't met de SP fractie eens dat Herepoort en Rijkswaterstaat op dit moment provincie en gemeente volledig in de tang hebben? Verdragingskosten, gevolgen van fouten en problemen lijken eenzijdig op het bordje van provincie en gemeente te worden gelegd. Hoe kijkt het college aan tegen de verdeling van de extra kosten?
2. De aannemer werkt basis van "ontwerpen en bouwen". Dat betekent een grote vrijheid voor de aannemer om het werk naar eigen inzicht uit te voeren mits maar voldaan wordt goedgekeurd door de opdrachtgever. Klopt het dat in afwijking van de oorspronkelijke plannen de aannemer toestemming heeft gekregen een deel van het traject "droog" aan te leggen? Zo ja levert dat een besparing op van 200 miljoen euro? Zo nee, welk bedrag dan wel?
Is een tweede aanpassing n.l. de aanleg van een tunnelbak in plaats van twee losse tunnelbakken naast elkaar goedgekeurd? Zo ja wordt daarmee 100 miljoen bespaard? Zo nee, welk bedrag dan wel? :
3. De oorspronkelijke aanneemsom bedraagt 388 miljoen euro. Daar boven op is een post onvoorzien beschikbaar van 170 miljoen. Beide onder 3. genoemde besparingen drukken de aanleg kosten aanzienlijk. Welk tekort resteert vervolgens nog?
4. Is op enig moment de afgelopen jaren door de opdrachtgever overwogen het contract met de aannemer te ontbinden wegens wanprestatie? Zijn de juridische, financiële, technische en planningsgevolgen van een ontbinding onderzocht? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn de redenen waarom het contract niet is ontbonden? Bent u bereid de uitkomsten van dit onderzoek ter beschikking van de raad te stellen? Zo nee, waarom niet?
5. De oplossing van het financiële probleem vergt van beide partijen "geven en nemen" was de stelling op 8 juli. De bijdrage van de opdrachtgever is helder: extra geld. Wat is in geld uitgedrukt de bijdrage van de aannemer? Is bijvoorbeeld afgesproken dat de winstmarge die de aannemer in zijn kostencalculatie heeft opgenomen geschrapt wordt?
6. Is dit "geven en nemen" ook van toepassing tussen de opdrachtgevers? Zo nee waarom niet? Zo ja wat is de bijdrage van Rijkswaterstaat in de te korten? Neemt Rijkswaterstaat haar verantwoordelijkheid zoals dit elders in het land ook gebeurt bijv. bij een groot infrastructureel project in Amsterdam waar de aannemer van de klus is gehaald en RWS de tekorten voor haar rekening heeft genomen.
7. De wethouder verzekerde op 8 juli dat de gemeente Groningen voor geen cent wordt aangeslagen in de dekking van het tekort. Door de vertraging blijft het projectbureau drie jaar langer op de been. Ook in deze verlengingskosten draagt de gemeente niet bij? Zo ja voor welke bedrag?
8. Bent u op de hoogte van de opstelling van de oppositie in de Provinciale Staten zoals weergegeven in het Dagblad van 18 juli j.l.? Zo nee, waarom niet? Zo ja, Bent u het eens met deze opstelling? Zo nee, waarom niet?
9. In de bijeenkomst van 8 juli werd aangegeven dat de werkgelegenheid in de regio er bij gebaat is dat het werk door de huidige aannemer wordt voortgezet. Afgesproken is dat de aannemer 70% van de investering laat landen in de regio. Over 2016/2017 is in juli 2018 gerapporteerd. Rapportage over 2018 en 2019 komt pas eind dit jaar. Aangezien deze rapportage ontbreekt kan niet bepaald worden in hoeverre de 70% gehaald wordt. Bent u dit met ons eens? Zo ja, waarop baseert u dat de regionale werkgelegenheid gebaat is bij **deze** aannemer? Bent u het met ons eens dat behoud van werkgelegenheid bij de zuidelijke ring in gelijke mate resulteert in vermindering van werkgelegenheid bij de drie provinciale projecten? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groet,

Wim Koks